LIKKUTEI TORAH · SHIR HASHIRIM · MAAMAR 33

הנה ענין מדלג על ההרים הוא עד"מ שההפרש...

"Leaping upon the Mountains"

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA
likuteitorah.com/likkutei-torah/shir-hashirim/33/

1 הנה ענין מדלג על ההרים הוא עד"מ שההפרש בין הילוך לדילוג שמי שהוא הולך כדרכו הרי רגליו עומדות על הארץ ממש

Now, the meaning of "leaping upon the mountains" is, by way of analogy, [as follows]: the difference between walking and leaping is that one who walks in his usual way has his feet standing right on the ground.

ואף בשעה שהוא הולך הוא מגביה רק רגלו אחת אבל רגלו השנית עומדת על הארץ

Even while he is walking, he lifts only one foot, but his second foot stands on the ground.

ואף מי שהוא רץ במרוצה היינו רק שהוא מגביה רגלו במהירות גדול אבל מ"מ רגל אחת ימין או שמאל עומדת על הארץ ורגלו השני' [השניה] באויר

And even one who runs swiftly: that is only that he lifts his foot with great speed; but nevertheless one foot, right or left, stands on the ground, and his second foot is in the air.

אבל הדילוג הוא שמגביה כל גופו ושני רגליו מן הארץ ונעשה חלל ומקום פנוי ואויר בין רגליו לארץ עד שאח"כ עומדות רגליו על הארץ.

But leaping is when one lifts his whole body and both his feet from the ground, and there comes to be a void and an empty space, and air, between his feet and the ground, until afterwards his feet stand on the ground.

2 ועד"ז יובן הנמשל ענין מדלג כי הנה כדי שיהיה התהוות עולמות אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] מאור א"ס ב"ה לא היה יכול להיות על ידי השתלשלות עילה ועלול

In the same way the analogue, the meaning of "leaping," will be understood. For behold, in order for the worlds of Atzilus, Beriah, Yetzirah and Asiyah to come into being from the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, this could not have been through a chain of descent (hishtalshelus) of cause and effect,

כי מאחר שהוא א"ס איך יכול להתהוות מזה עולם ע"י השתלשלות שהרי העלול יש לו ערך לעילתו משא"כ העולמות לגבי א"ס ב"ה

for since it is infinite (Ein Sof), how could a world come into being from it through hishtalshelus? For an effect bears a relation to its cause, which is not so with the worlds in relation to the Infinite One, blessed be He.

ולכן היה צ"ל צמצום ומקום פנוי כמבואר בתחלת ספר ע"ח [עץ חיים] דהיינו שמתחלה צמצם אורו לגמרי שנסתלק ונכלל האור במקורו במאור ונעשה חלל ומקום פנוי ואח"כ נתגלה קו וחוט והארת הקו הוא ממלכות דאור א"ס ב"ה

Therefore there had to be a tzimtzum (contraction) and an empty space, as explained at the beginning of the book Etz Chaim. That is: at first He contracted His light completely, so that the light withdrew and was included in its source, in the Luminary, and there came to be a void and an empty space; and afterwards a kav and chut (line and thread) were revealed. And the radiance of the kav is from the Malchus (sovereignty) of the Infinite Light, blessed be He,

ולא מעצם אור א"ס ב"ה דאם היה הגילוי מעצמותו יתי הי' [היה] חוזר לקדמותו בלי שום עלמין וז"ש [וזהו שכתוב] מלכותך מלכות כל עולמים שמבחי' מלכותך הי' [היה] התהוות כל העלמין ע"י קו"ח [קו וחוט] (וענין מלכות דאור א"ס עיין בע"ח [בעץ חיים])

and not from the essence of the Infinite Light, blessed be He; for if the revelation were from His essence, may He be blessed, it would revert to its former state, without any worlds at all. And this is [the meaning of] what is written, "Your kingship is the kingship of all worlds": from the level of "Your kingship" came the coming-into-being of all the worlds, through the kav and chut. (And concerning the matter of the Malchus of the Infinite Light, see in Etz Chaim)

(שמ"א פ"ג [פרק ג']) וז"ל [וזה לשונו] וכאילו נאמר דרך משל שהוא בחינת מלכות שבמלכות ואע"פ [ואף על פי] שאין כן כי אין שם דמות וספירה ח"ו [חס ושלום] רק לשכך האוזן נדבר כך עכ"ל [עד כאן לשונו]:

(Sha'ar (Gate) 41, chapter 3); these are his words: "And it is as though we were to say, by way of analogy, that it is the level of the Malchus within Malchus. And although it is not so, for there is no image or Sefirah there, G-d forbid, it is only to soothe the ear that we speak so." End of quote.

3 ועל זה נאמר קול דודי כו' מדלג כי הנה אורייתא מחכמה נפקת וההתגלות וההמשכה מאור א"ס ב"ה לבחי' חכמה בא בבחי' דילוג דוקא

And of this it is said, "The voice of my beloved," etc., "leaping." For behold, "the Torah came forth from Chochmah (wisdom)," and the revelation and drawing-down from the Infinite Light, blessed be He, to the level of Chochmah comes specifically in the manner of leaping,

שהרי צריך להיות מקודם חלל ומקום פנוי ואח"כ נמשך הקו ה"ז [הרי זה] בחי' דילוג כמשל הדולג שקודם נעשה חלל ומקום פנוי ואויר בין רגליו לארץ (ועמ"ש סד"ה קול דודי גבי מדלג ומקפץ) ואח"כ יעמדו רגליו על הארץ משא"כ בהילוך

for there must first be a void and an empty space, and afterwards the kav is drawn down. This is the level of leaping, like the analogy of one who leaps, where first there comes to be a void and an empty space, and air, between his feet and the ground (and see what is written at the end of the discourse beginning "The voice of my beloved," concerning "leaping" and "skipping"), and afterwards his feet will stand on the ground; which is not so with walking.

וכך הוא למעלה שההמשכה מא"ס ב"ה לחכמה נמשך שלא ע"י דרך וסדר ההשתלשלות

And so it is above: the drawing-down from the Infinite One, blessed be He, to Chochmah is drawn not by way of the path and order of the chain of descent (hishtalshelus).

כי לשון ההשתלשלות הוא כמו שלשלת אשר טבעת זה אחוז ואדוק בזה בלי שום הפסק בינתיים

For the term hishtalshelus is like a chain (shalsheles), in which one ring is held and fastened to the next, without any interruption in between.

משא"כ בהתגלות הנ"ל והתהוות העולמות מא"ס ב"ה היה צריך להיות תחלה הסתלקות האור לגמרי והגבהתו למעלה ואח"כ בא ההתגלות לחכמה דרך קו וחוט זהו בחי' הדילוג וכ"ז [וכל זה] הוא בההמשכה מא"ס ב"ה לאצי'

Whereas with the revelation mentioned above and the coming-into-being of the worlds from the Infinite One, blessed be He, there had to be first a complete withdrawal of the light and its elevation on high, and afterwards the revelation came to Chochmah by way of the kav and chut. This is the level of leaping. And all this is in the drawing-down from the Infinite One, blessed be He, to Atzilus.

אבל כל המשכות בעולמות אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] אפילו מאצי' לבי"ע לא נק' בחי' דילוג כי הוא דרך השתלשלות

But all the drawings-down within the worlds of Atzilus, Beriah, Yetzirah and Asiyah, even from Atzilus to Beriah, Yetzirah and Asiyah, are not called the level of leaping, for it is by way of hishtalshelus.

והגם שבאצי' איהו וחיוהי וגרמוהי חד היינו עצמותו והאור והכלים הכל אחד וא"כ איך יכול להיות מזה השתלשלות עולמות בי"ע שהם בעלי גבול מ"מ בכלים דאצי' גם כן שייך בחינת גבול

And although in Atzilus "He and His life-forces and His vessels are one," that is, His essence and the light and the vessels are all one — and if so, how can there come from this a chain of descent of the worlds of Beriah, Yetzirah and Asiyah, which are limited? — nevertheless, in the vessels of Atzilus too the aspect of limitation applies.

ולכן שלשים כלים דזו"נ [דזעיר אנפין ונוקבא] מתלבשים בבי"ע ממש ונעשים נשמה להן (וכמשל הנשמה שמתאחדת עם הגוף וכשיש מכאוב ברגל מרגשת הנשמה אף שהגוף גשמי והנשמה רוחנית כך ע"ס [עשר ספירות] דבי"ע הם גופים וכלים לכלים דאצי' שנעשים נשמה להן)

Therefore thirty vessels of Z'eir Anpin and Nukva are actually enclothed in Beriah, Yetzirah and Asiyah and become a soul to them. (As in the analogy of the soul, which unites with the body: when there is pain in the foot, the soul feels it, even though the body is physical and the soul spiritual. So the Ten Sefiros of Beriah, Yetzirah and Asiyah are bodies and vessels for the vessels of Atzilus, which become a soul to them.)

וכמו שדרך גילוי והתלבשות הנשמה בגוף הוא בדרך השתלשלות שבהראש מאיר יותר מן מה שמאיר בידים ובידים יותר מברגלים כך הוא סדר התלבשות למ"ד כלים דאצילות בבי"ע שבבריאה מאיר גילוי בחי' עליונה יותר כמו עד"מ גילוי הנשמה במוחין שבראש כו'

And just as the manner of the soul's revelation and enclothing in the body is by way of hishtalshelus, for in the head it shines more than it shines in the hands, and in the hands more than in the feet, so is the order of the enclothing of the thirty vessels of Atzilus in Beriah, Yetzirah and Asiyah: in Beriah the revelation of a higher level shines more, like, by way of analogy, the revelation of the soul in the brain (mochin) in the head, etc.

והגם שצריך להיות פרסא מפסקת בין אצילות לבריאה אעפ"כ [אף על פי כן] לגבי הצמצום ומקום פנוי שבין א"ס ב"ה לאצילות שהוא הנקרא דלוג אין הפרסא נקרא בשם דילוג כלל רק בחינת השתלשלות

And although there must be a partition (parsa) separating Atzilus from Beriah, nevertheless, in comparison with the tzimtzum and empty space that is between the Infinite One, blessed be He, and Atzilus, which is what is called leaping, the partition is not called by the name "leaping" at all, but only the level of hishtalshelus.

שהפרסא הוא כמו אור המאיר דרך המסך

For the partition is like light that shines through a screen.

וכמו שמתלבש השכל בלבוש המשל שאע"פ [שאף על פי] שהוא העלם והסתר מ"מ לא היה תחלה סילוק כל עצם האור

And it is like the way the intellect is enclothed in the garment of an analogy: although it is concealment and hiding, nevertheless there was not first a withdrawal of the entire essence of the light.

כי אדרבה עצם האור נמשך ומאיר דרך המסך וכן עצם השכל מתלבש בהמשל כ"א שיש מחיצה ומסך כדי שיוכל המקבל לקבל

On the contrary, the essence of the light is drawn forth and shines through the screen, and so too the essence of the intellect is enclothed in the analogy; only, there is a partition and a screen so that the recipient will be able to receive.

אבל מאור א"ס ב"ה המאציל לאצי' צריך להיות תחלה הסתלקות כל האור למקורו והגילוי נמשך אחר כך רק הארה דרך קו כנ"ל

But from the Infinite Light, blessed be He, the Emanator, to Atzilus, there must first be a withdrawal of all the light to its source, and the revelation is drawn down afterwards, only a radiance, by way of the kav, as mentioned above.

וזהו הנק' דלוג ונק' למעלה מסדר ההשתלשלות (ועמ"ש ע"ז ג"כ בד"ה פתח אליהו):

And this is what is called leaping, and it is called above the order of hishtalshelus. (And see what is written about this also in the discourse beginning "Eliyahu opened.")

4 ב והנה מאצילות ולמטה נק' בשם ממלא כל עלמין ודרך השתלשלות כי בחי' כלים דמל' הם בחי' בי"ע

2. Now, from Atzilus downward it is called by the name "the light that fills all worlds" (memalei kol almin), and [it is] by way of the chain of descent (hishtalshelus). For the level of the vessels of Malchus is the level of Beriah, Yetzirah and Asiyah.

ובחי' מל' מקבלת מכל ע"ס [עשר ספירות] דאצילות כידוע שמבחי' מל' דחסד דאצי' נעשה חסד דמלכות דאצי' ומספי' [ומספירה / ומספירות] מל' דגבורה דאצי' נעשה גבורה דמל' דאצי'

And the level of Malchus receives from all the Ten Sefiros of Atzilus. As is known, from the level of the Malchus of Chesed (kindness) of Atzilus there comes to be the Chesed of the Malchus of Atzilus, and from the Sefirah of the Malchus of Gevurah (restraint) of Atzilus there comes to be the Gevurah of the Malchus of Atzilus.

לכן שייך לומר בכלל ממכ"ע [ממלא כל עלמין] הגם שעולמות בי"ע הם בע"ג [בעלי גבול / בעל גבול] יש בכלל מאתים מנה ובחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] והשתלשלות הוא דרך עו"ע [עילה ועלול] (וכבר נת' [נתבאר] שמ"מ יש פרסא מפסקת כו')

Therefore it is fitting to say, in general, "the light that fills all worlds." Although the worlds of Beriah, Yetzirah and Asiyah are finite, "two hundred includes a hundred"; and the level of the light that fills all worlds and of hishtalshelus is by way of cause and effect. (And it has already been explained that nevertheless there is a separating partition, etc.)

ובחי' הארה וזיו מאור מל' דאצי' מאיר ומחיה כל עולם ויש הארה והתלבשות בכל עולם לפי ערך המקבל דרך עו"ע [עילה ועלול].

And the level of the radiance and glow from the light of the Malchus of Atzilus shines in and gives life to each world; and there is a radiance and enclothing in each world according to the capacity of the recipient, by way of cause and effect.

וכמו ד"מ [דרך משל] מן השכל נשתלשלו המדות והשכל נתלבש במדות ובמחשבה דבור ומעשה וגם במעשה הכתב נתגלה השכל וכותבין דבר שכל בכתב

As, for example, from the intellect the emotive attributes (middos) descend in a chain, and the intellect is enclothed in the emotive attributes, and in thought, speech and action; and even in the act of writing the intellect is revealed, and one writes a matter of intellect in writing.

וא"כ השכל עצמו נשתלשל ע"י עילה ועלול עד שנשתלשל ונתלבש עצם השכל במעשה הכתב נתגלה השכל נמצא יש ערך לעשייה גשמיות של מעשה הכתב עם השכל הרוחני.

If so, the intellect itself descended in a chain, through cause and effect, until the very essence of the intellect descended and was enclothed in the act of writing, [and] the intellect was revealed. It follows that there is a relation between the physical doing of the act of writing and the spiritual intellect.

5 וכ"ש [וכל שכן] משכל למדות ולפי ערך השכל כן נשתלשלו המדות וקטן ששכלו מעט גם מדותיו בדברים קטנים

And all the more so from intellect to the emotive attributes: according to the measure of the intellect, so do the emotive attributes descend; and a child whose intellect is slight, his emotive attributes too are in small things.

כך בעולמות נשתלשל האור ומאיר בכל עולם לפי ערכו ומחיה ומהווה אותם בבריאה מאיר יותר בגילוי וכו' עד עשייה שם נתצמצם האור ומחמת זה יכול להיות שינויים בעולמות כמו קיץ וחורף בנין הבית וחורבנו וימות המשיח

So in the worlds, the light descended in a chain and shines in each world according to its measure, and gives them life and brings them into being. In Beriah it shines more in revelation, etc., down to Asiyah; there the light is contracted. And because of this there can be changes in the worlds, such as summer and winter, the building of the [Holy] Temple and its destruction, and the days of Mashiach.

כל זה הוא מחמת שהוא רק הארה שמאיר בכל עולם ומחיה אותם בבחי' ממלא

All this is because it is only a radiance that shines in each world and gives them life, as the level of memalei.

וא"כ ממילא אין הגילוי בשוה בכל העולמות רק בצמצום בכל עולם לפי ערכו ככה נתגלה בחי' ממלא ולבעבור זה יש שנויי' [שנויים] לפי ערך הגילוי

If so, it follows of itself that the revelation is not equal in all the worlds, but rather [it is] with contraction: in each world, according to its measure, so is the level of memalei revealed. And on account of this there are changes, according to the measure of the revelation.

אכן בחי' סוכ"ע שהוא עצם האור הרי לגבי עצמותו ומהותו אני הוי' לא שניתי מעלה ומטה שוין גשמיות ורוחניות כמו קודם שנברא העולם

However, the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), which is the essence of the light: in relation to His essence and being, "I, Havayah, have not changed"; above and below are equal, physicality and spirituality, as before the world was created.

וכמו ד"מ [דרך משל] זיו השמש שמאיר יכול להיות מסכים המסתיר את האור והזיו אבל מכל זה אין שום שינוי בעצם השמש

And as, for example, with the glow of the sun that shines: there can be screens that hide the light and the glow, but from all this there is no change at all in the sun itself.

כמ"כ [כמו כן] לגבי עצם אור א"ס אשר את השמים והארץ אני מלא אין שום שינוי והסתר כחשכה כאורה כלא חשיבי קמיה.

Likewise, in relation to the essence of the Infinite Light (Or Ein Sof), of which [it is said], "the heavens and the earth I fill," there is no change or concealment at all; "darkness is as light," and they are regarded as nothing before Him.

רק כשנסתר ונתצמצם האור העצם ונמשך רק הארה ומאיר הזיו דרך דילוג וחלל ומקום פנוי כנ"ל אז שייך שינויים כנ"ל

Only when the essential light is hidden and contracted, and only a radiance is drawn down, and the glow shines by way of a leap and a void and an empty space, as mentioned above, then changes apply, as mentioned above.

אבל לע"ל [לעתיד לבוא] כשיהיה התגלות האור מבחי' סכ"ע [סובב כל עלמין] יקום גם גוף הגשמי בתחית המתים וליהנות מזיו השכינה ולחיות בלא אכילה ושתיה

But in the Time to Come, when there will be a revelation of the light from the level of sovev kol almin, even the physical body will rise in the Resurrection of the Dead, and [it will] delight in the radiance of the Shechinah (Divine Presence) and live without eating and drinking.

כי בפני עצם האור אין שום הסתר כלל ולבעבור זה יכול להשגיח על כל פרטי פרטים וכמ"ש מה' מצעדי גבר כוננו ואין אדם נוקף אצבעו וכו' ידע מה בחשוכא ונהורא עמיה שרא

For before the essence of the light there is no concealment at all. And because of this He can watch over every last detail, as it is written, "By Havayah are a man's steps established," and "A person does not bruise his finger," etc., [and] "He knows what is in the darkness, and the light dwells with Him."

כי לפני עצמותו מעלה ומטה שוין הכל כלא חשיבי קמיה וזהו המגביהי לשבת המשפילי לראות בשמים ובארץ אשר לבעבור שעצמותו מגביהי לשבת סכ"ע [סובב כל עלמין] ואינו בערך עלמין כלל לכן אין שום הפרש בין שמים וארץ

For before His essence above and below are equal; all are regarded as nothing before Him. And this is [the meaning of] "Who is enthroned on high, Who looks down low upon heaven and earth": because His essence is "enthroned on high," sovev kol almin, and bears no relation to worlds at all, therefore there is no difference at all between heaven and earth.

ועל דבר זה נסמית עינו של בלעם הרשע באמרו ומספר את רובע ישראל

And on this matter the eye of the wicked Bilam was blinded, when he said, "and the number of the fourth part (rova) of Israel."

והיינו לפי טעותו שההתהוות הוא דרך השתלשלות והתלבשות בעלמין לכן יש חילוק מעלה ומטה ורחוק אצלם ה' בתכלית שישתלשל כ"כ [כל כך] למטה בהשגחה פרטיות בארץ מתחת כמו בשמים ממעל ולכן אומרים על השמים כבודו

That is, according to his error, that the coming-into-being is by way of hishtalshelus and encloth-ing in the worlds, therefore there is a distinction between above and below; and in their eyes it is utterly remote that G-d would descend so far below, with individual providence on the earth below as in the heavens above. And therefore they say, "His glory is above the heavens."

אבל באמת במקום גדולתו שם ענותנותו שמחמת שמגביהי לשבת משפילי לראות אשר לגבי סוכ"ע ושאין בגדר עלמין כלל אין שום הפרש מעלה ומטה וכלא ממש חשיבי ומתחת זרועות עולם כו':

But in truth, "where His greatness is, there is His humility": because He is "enthroned on high," He "looks down low." For in relation to sovev kol almin, which is not within the bounds of worlds at all, there is no difference at all between above and below, and they are regarded as truly nothing; and "beneath are the everlasting (olam) arms," etc.

6 והנה שיאיר בחי' סובב בבחי' מלא הוא ע"י עסק התורה קול דודי הנה זה בא

Now, that the level of sovev should shine within the level of memalei is through occupation with the Torah: "The voice of my beloved! Behold, he comes."

כי מתניתין מלכתא ובעסקו בתורה ואומר טהור וכו' אני המשנה המדברת בפיך והגילוי מאיר מאור א"ס במשנה בתדירא ו"ק [ו' קצוות] מקננין ביצירה ופסקי הדינין הם בחי' מדות דיצירה והמדות ששה קצוות מאירין שם בגילוי ובתדירא

For "the Mishnah is a queen"; and when one occupies himself with Torah and says "pure," etc., "I am the Mishnah that speaks in your mouth." And the revelation from the Infinite Light (Or Ein Sof) shines in the Mishnah constantly. The six extremities (vav ketzavos) nest in Yetzirah, and the legal rulings are the level of the emotive attributes (middos) of Yetzirah; and the emotive attributes, the six extremities, shine there in revelation and constantly.

כידוע שהתגלות אור א"ס בחכמה ואורייתא מחכמה נפקת וכל הדינין כשר ומותר וכו' המבוארים במשניות הם ע"י חכמה אתברירו מברר הטוב מרע ומאיר שם עצם הגילוי ומברר ופוסק הדין שמותר לאכול ועי"ז נתעלה הדבר ההוא או להיפוך

As is known, the revelation of the Infinite Light is in Chochmah (wisdom), and "the Torah came forth from Chochmah"; and all the laws, "kosher" and "permitted," etc., that are explained in the Mishnayos are "clarified through Chochmah": it separates the good from the evil, and the very essence of the revelation shines there, and it clarifies and decides the law that [a thing] is permitted to eat, and through this that thing is elevated, or the opposite.

וע"ז נאמר והבדלתם בין הבהמה הטהורה וכו' משא"כ בברייתא ההארה והגילוי בהם מועטת ואין בתדירא וכמשל ההולך אל פלגשו וכו'

And of this it is said, "You shall distinguish between the pure animal," etc. Whereas in the Baraisa [the teachings left outside the Mishnah], the illumination and the revelation in them are slight, and not constant, like the analogy of one who goes to his concubine, etc.

כי המשניות הם בחי' חג"ת [חסד גבורה תפארת] שהם כלים אמצעים תפארת גופא וכו' אכן ברייתות הם בחי' נה"י [נצח הוד יסוד] שהם לבר מגופא כלים חיצוניי'

For the Mishnayos are the level of Chesed, Gevurah and Tiferes, which are the middle vessels: "Tiferes is the body," etc. But the Baraisos are the level of Netzach, Hod and Yesod, which are "outside the body," outer vessels.

לכן נקרא ברייתא לשון חוצה ומתלבשים גם בעשי' [בעשיה] לכן נתרבו הברייתות דוקא בזמן הגלות כי אז מטי רגלין ברגלין בחי' נה"ח

Therefore it is called Baraisa, an expression of "outside," and they are enclothed also in Asiyah. Therefore the Baraisos multiplied specifically in the time of the exile, for then "the feet reach the feet," the level of Netzach, Hod and Yesod;

ולכן ההארה והגילוי בהן מועט. אכן מקודם היה הכל נכללין במשנה וע"ד מ"ש אילפא ולא פשיטנא ליה ממתניתין כו'.

and therefore the illumination and the revelation in them are slight. However, previously everything was included in the Mishnah, along the lines of what Ilfa said: "and I do not resolve it from the Mishnah," etc.

7 ועלמות הוא הלכות תלמוד בבלי ע"י שמותיב ומפרק ניתוספו דינים חדשים ומדמה מילתא למילתא ותלמוד בבריאה שמאיר שם חכמתו יתברך וכמ"ש בע"ח [בעץ חיים] אימא מקננא בבריאה ונקרא עלמין לשון העלם

And "maidens" (alamos) are the laws of the Babylonian Talmud: by raising objections and resolving them, new laws were added, and one compares one matter to another. And the Talmud is in Beriah, where His Chochmah (wisdom), may He be blessed, shines, as is written in Etz Chaim, "Imma (Binah) nests in Beriah." And they are called alamin, an expression of concealment (he'elem).

וכמו שאיתא יוצר אור זהו יצירה ובורא חושך עולם הבריאה נקרא חושך

As it is stated: "Who forms (yotzer) light" — this is Yetzirah (Formation); "and creates (borei) darkness" — the World of Beriah (Creation) is called darkness.

והטעם לזה כי יצירה ששם מקננין ו"ק [ו' קצוות] דאצילות שהם מדותיו יתברך יכולין לירד ולהתלבש שהמקבל יכל לקבל חסד ממש במדה ומרגיש הטוב הגם שאין ערוך לעצם החסד דאצי' כי ביצירה הם בע"ג [בעלי גבול / בעל גבול] אעפ"כ [אף על פי כן] שייך לשון אור שהמקבל מקבל על בוריו.

And the reason for this is that in Yetzirah, where the six extremities (vav ketzavos) of Atzilus nest, which are His emotive attributes (middos), may He be blessed, they can descend and be enclothed, so that the recipient can receive actual kindness, in measure, and feel the good. Although there is no comparison to the essence of the Chesed of Atzilus, for in Yetzirah they are finite, nevertheless the term "light" applies, for the recipient receives it clearly.

אכן בחי' חכמתו אין יכול להשתלשל כ"כ [כל כך] למטה ולכן כל מה שמשיג השגה אינו משיג לשרשו ולעמקו

However, the level of His Chochmah cannot descend in a chain so far below; and therefore, whatever comprehension one attains, he does not attain [it] to its root and its depth.

כי חכמתו ובינתו ודעתו של אור א"ס ב"ה שבאצי' אינו יכול לבא בהתגלות כלים בע"ג [בעלי גבול / בעל גבול] חכים ולא בחכמה ידיעא

For the Chochmah, Binah and Daas of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, that is in Atzilus cannot come into revelation in finite vessels: "wise, but not with a knowable wisdom."

ולכן אף שלמעלה באצי' שם חכמה מאיר יותר אבל בהתגלות למטה בבריאה בע"ג [בעלי גבול / בעל גבול] נקרא בורא חושך ויצירה נק' אור כי חכמתו אינו יכול לקבל בע"ג [בעלי גבול / בעל גבול]

Therefore, although above, in Atzilus, Chochmah shines more, yet in the revelation below, in Beriah, which is finite, it is called "creates darkness," and Yetzirah is called "light"; for the finite cannot receive His Chochmah.

ולכן על תלמוד בבלי נאמר במחשכים הושיבני כי לבעבור שתלמוד הוא טעמי המשנה וחכמתו יתי' זהו במחשכים כי אין יכול לבא בהתגלות שיבינו הטעם על מכונו ושרשו.

Therefore of the Babylonian Talmud it is said, "He has set me in dark places"; for since the Talmud is the reasons of the Mishnah and His Chochmah, may He be blessed, this is "in dark places," for it cannot come into revelation such that one would understand the reason on its true foundation and in its root.

ולכן תפלה ש"י [של יד] נק' יוצר אור שמאיר בה מדותיו משא"כ תפילין של ראש שהוא בחי' מוחין נק' ובורא חושך שהתגלות מחכמתו יתי' בא בהעלם ואין מאיר בגילוי ממש

And therefore the tefillin of the hand are called "Who forms light," for His emotive attributes shine in them; whereas the tefillin of the head, which are the level of the intellect (mochin), are called "and creates darkness," for the revelation of His Chochmah, may He be blessed, comes in concealment and does not shine in actual revelation.

(ואפשר להבין ענין זה ע"ד דוגמא ממ"ש במ"א בענין אספקלריא המאירה ואספקלריא שאינה מאירה דבחי' עליונה ביותר לא יכול לבוא בהתגלות ע"י אספקלריא המאירה כ"א ע"י אספקלריא שאינה מאירה וכמ"ש בישע' [בישעיה] וארא את אד' אע"פ [אף על פי] שמשה אמר כי לא יראני כו'.

(This matter can be understood by way of an example from what is written elsewhere on the matter of "the speculum that shines" (aspaklaria hame'irah) and "the speculum that does not shine": the very highest level cannot come into revelation through the speculum that shines, but only through the speculum that does not shine. As is written in Isaiah, "And I saw Ado-nai," although Moshe said, "For no man shall see Me," etc.

ואספקלריא שאינה מאירה היא בחי' חושך לגבי האור דאספקלריא המאירה. ועד"ז הוא ענין הנ"ל דיוצר אור ובורא חושך דלפי שביצירה אין מאיר רק ו"ק [ו' קצוות] דאצילות ע"כ מבחינה זו יוכל להיות הגילוי על בוריו כמו עד"מ ע"י אספקלריא המאירה ע"כ נק' יוצר אור

And the speculum that does not shine is the level of darkness compared with the light of the speculum that shines. In the same way is the matter mentioned above, of "Who forms light and creates darkness": since in Yetzirah only the six extremities of Atzilus shine, therefore from this level the revelation can be clear, as, by way of analogy, through the speculum that shines; therefore it is called "Who forms light."

אבל חב"ד [חכמה בינה ודעת] דאצי' שעז"נ [שעל זה נאמר] מאד עמקו מחשבותיך. הנסתרות לה' אלקינו. לכן א"א שיאירו בבחי' גילוי בבי"ע ע"ד בחי' אור ממש.

But Chochmah, Binah and Daas of Atzilus, of which it is said, "Your thoughts are very deep," [and] "The hidden things belong to Havayah our G-d": therefore it is impossible for them to shine in revelation in Beriah, Yetzirah and Asiyah in the manner of actual light.

וע"כ נאמר ובורא חושך שבבריאה אשר שם נמשך מחב"ד [מחכמה בינה ודעת] דאצי' א"א להיות הגילוי כ"א עד"מ אספקלריא שאינה מאירה או בחי' חשוך והעלם יותר) **(ועמ"ש סד"ה צאינה וראינה בעטרה כו')**

ומפני זה ג"כ נק' עלמות לשון עלמה שהיא בתולה ואיש לא ידעה מאחר שטיפת החכמה אין מאיר בתוכה בגילוי ממש.

And for this reason too they are called alamos, an expression of almah (a maiden), who is "a virgin, and no man had known her," since the drop of Chochmah does not shine within her in actual revelation.

אך אעפ"כ [אף על פי כן] נתגלה איזה הארה אכן לא על בוריו לכן ובורא חושך שהתגלות הארה כמו בחושך עד"מ שנתבטל מהותו ואין רואה שום דבר היטב רק מה שרואה איזה דבר אין רואה על בוריו ועל מכונו ואין מקיף את הדבר שרואה בעיני ראי' [ראיה] שלו (ועיין מ"ש במ"א בענין משגיח מן החלונות מציץ מן החרכים)

Yet even so, some radiance is revealed, but not clearly. Therefore [it is] "and creates darkness": the revelation of the radiance is as in darkness, by way of analogy, where one's being is nullified and one sees nothing well; rather, whatever one does see, one does not see clearly or on its true foundation, and one does not encompass the thing he sees with the eyes of his sight. (And see what is written elsewhere on the matter of "He looks in through the windows, He peers through the lattices.")

וזהו לרקמות תבל למלך בתולות אחריה רעותיה

And this is [the meaning of] "In embroidered garments she is brought to the King; virgins behind her, her companions."

כי בהלכות שהם נקראים עלמות שהם שבעה היכלות דבריאה והם נקראים בתולות שלא קיבלה ההארה בתוכה בהתגלות רק בבחי' ביטול מהותה

For the laws, which are called alamos, are the seven chambers (heichalos) of Beriah, and they are called "virgins" (besulos), for she did not receive the radiance within her in revelation, but only in the manner of the nullification (bittul) of her being.

כי מ"מ איזה הארה יש מאיר אך לא יכול לבא בהתגלות בכלי בע"ג [בעלי גבול / בעל גבול] אשר לבעבור זה נתבטל המהות

For nevertheless some radiance does shine, but it cannot come into revelation in a finite vessel; and because of this the being is nullified.

ולכן נקי אחריה רעותיה וכשיש עליה לבחי' מלכות ותובל למלך כו' אז נתעלים גם ז' היכלות הנ"ל מובאות לך ממילא

And therefore they are called "behind her, her companions." And when there is an ascent of the level of Malchus (sovereignty), "she is brought to the King," etc., then the seven chambers mentioned above are also elevated: "they are brought to You" of themselves,

כי לא קיבלו ההשפעה תוך תוכם ואין מאיר בה בהתגלות בתוך הכלי שאין הכלי יכול להגביל אורה אך מחמת ההתגלות שיש מובאות לך ממילא

for they did not receive the influence into their very inwardness, and it does not shine in her in revelation within the vessel, for the vessel cannot contain its light; but because of the revelation that there is, "they are brought to You" of themselves.

(ועמ"ש במ"א ע"פ והנה רבקה יוצאת וע' בפ' ויקהל קצ"ז ב' פקודי רל"ה א' רל"ח א' ועיין פ' אחרי ס"ז ב'):

(And see what is written elsewhere on the verse "And behold, Rivkah was coming out"; and see [in the Zohar,] Parshas Vayakhel, 197b; Pekudei, 235a, 238a; and see Parshas Acharei, 67b.)

8 ג והנה להמשיך ע"י עסקו בתורה כל הנ"ל צריך להיות מקודם אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] ע"י ק"ש [קריאת שמע] ותפלה וכידוע שתפלה היא ח"י ברכאן דצלותא שמחברת ח"י חוליות שבשדרה מראש עד הרגלים וזה נעשה ע"י העלאת מ"ן [מיין נוקבין] שבק"ש [שבקריאת שמע].

3. Now, in order to draw down all of the above through one's occupation with Torah, there must first be an arousal from below (isarusa dilesata), through the Shema and prayer. As is known, prayer is the eighteen blessings of prayer, which join the eighteen vertebrae of the spine, from the head to the feet; and this is accomplished through the raising of mayin nukvin (feminine waters) that is in the Shema.

9 וז"ש [וזהו שכתוב] אחת היא יונתי פי' שצ"ל בחי' אחת ואחת הוא לשון נוק' [נוקבא] שמקבלת מאחד ז"א.

And this is [the meaning of] what is written, "One is she, my dove." That is, there must be the level of achas ("one," in the feminine); and achas is a term for Nukva (the feminine), who receives from echad ("one"), Z'eir Anpin.

וע"י העלאת מ"נ [מיין נוקבין] למטה בבחי' אחת אז רוח אייתי רוח ואמשיך רוח וזהו יונתי ע"ש [על שם] עיניך יונים

And through the raising of mayin nukvin (feminine waters) below, in the level of achas, then "spirit brings spirit and draws down spirit." And this is "my dove," named for "your eyes are doves."

ע"י אסתכלותא ביקרא דמלכא בא לבחי' אחת ע"י התבוננותו בפסוד"ז [בפסוקי דזמרה] משובח ומפואר עדי עד שמו הגדול פי' כל השבחים והתפארות מריש כל דרגין עד אין קץ זהו עדי עד הוא רק מבחי' שמו הגדול היינו רק בחי' הארה וזיו מעצמותו

Through gazing at the glory of the King one comes to the level of achas, through his contemplation in the Verses of Praise (Pesukei deZimra): "praised and glorified forever and ever is His great Name." The meaning is: all the praises and glorifications, from the head of all levels to no end, which is "forever and ever," are only from the level of "His great Name," that is, only the level of a radiance and glow from His essence.

ישתבח שמך לעד שכל בחי' השתלשלות מרום המעלות הכל הוא בחי' שמך.

"May Your Name be praised forever": all the levels of hishtalshelus, from the loftiest heights, all are the level of "Your Name."

10 והנה ע"י התבוננות בפסוד"ז [בפסוקי דזמרה] באריכות אז הוא בא לבחי' אחד ואהבת וכו' כל מאדך בלי גבול מס"נ [מסירות נפש] ולבעבור זה אומרים לשם יחוד קוב"ה [קודשא בריך הוא] ושכינתיה היינו שגם למטה צריך להיות יחוד מס"נ [מסירות נפש].

Now, through contemplation at length in the Verses of Praise (Pesukei deZimra), he then comes to the level of echad ("One"), and [to] "You shall love," etc., "all your might," without limit: self-sacrifice (mesirus nefesh). And for this reason we say, "For the sake of the unification of the Holy One, blessed be He, and His Shechinah (Divine Presence)": that is, that below too there must be the unification of self-sacrifice.

גם במה ששוכן בתחתונים ע"י העלא' [העלאת / העלאה] מ"נ [מיין נוקבין] בלי גבול ובכל מאדך אז ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] יחוד סובב וממלא

Also in that which dwells (shochen) among the lower realms, through the raising of mayin nukvin (feminine waters) without limit, and "with all your might," then through the arousal from below (isarusa dilesata) [there comes] an arousal from above, the unification of sovev and memalei.

ובלא זה אין יכול להיות התגלות סובב בממלא ואין יכול להמשיך ע"י למודו התגלות הסובב מה שהוא קדוש ומובדל ואין בגדר עלמין כלל והאומר אין לי אלא תורה אפילו תורה אין לו.

And without this there cannot be a revelation of sovev within memalei, and one cannot draw down through his study the revelation of the sovev, that which is holy and set apart, and not within the bounds of worlds at all. And one who says, "I have nothing but Torah," does not have even Torah.

כ"א כשיש לו מס"נ [מסירות נפש] בלי גבול בחילא יתיר יותר מהכלי אז ממשיך ע"י עסק התורה התגלות סובב (ועמ"ש מזה בביאור ע"פ והנה מנורת זהב כולה וגולה על ראשה כו')

Rather, when he has self-sacrifice without limit, with surpassing strength, more than the vessel [can hold], then he draws down, through occupation with the Torah, the revelation of sovev. (And see what is written about this in the explanation on the verse "And behold, a menorah all of gold, and its bowl on its top," etc.)

ולכן שייך הלשון יחוד קוב"ה [קודשא בריך הוא] ושכינתיה שנעשה יחוד מ"נ [מיין נוקבין] ומ"ד [ומיין דוכרין] לשון הגמרא אין טפה יורדת מלמעלה שאין טיפיים עולים מלמטה.

Therefore the expression "the unification of the Holy One, blessed be He, and His Shechinah" applies, for there comes about a unification of mayin nukvin and mayin duchrin (masculine waters); [in] the words of the Gemara, "No drop descends from above without two drops rising from below."

וע"י תפלה נעשה הבירור מק"נ [מקליפת נוגה] כי מחמת שאכל המאכלים המותרים ניתוסף בו כח וחיות ובכח זה הוא מתפלל ואומר שמע ישראל כו' ואהבת וכו'

And through prayer the refinement (birur) from kelipas nogah [the glowing husk] comes about. For because he ate the permitted foods, strength and life-force were added to him, and with this strength he prays and says, "Hear, O Israel," etc., [and] "You shall love," etc.

ע"י"ז נתבררו הניצוצים מק"נ [מקליפת נוגה] ונכלל בחי' אחת בחי' אחד וע"י התבוננות בתפלה מאיר הנשמה בהגוף שלא תהיה שום מונע מהגוף

Through this the sparks are refined from kelipas nogah, and the level of achas is included in the level of echad. And through contemplation in prayer the soul shines in the body, so that there will be no hindrance at all from the body.

אכן המס"נ [המסירות נפש] הוא מצד נשמה נפש אלקית כי חלק וגו' שהנשמה הוא חלק הוי' ברא כרעא דאבוה ממש שאין שום מניעה מחמת הרגל ד"מ [דרך משל]

However, the self-sacrifice comes from the side of the soul, the G-dly soul, for "the portion," etc.: the soul is a portion of Havayah, "a son is the leg of his father," literally, in that there is no hindrance at all on the part of the foot, by way of analogy.

ולכל אשר יחפוץ הראש להושיט את הרגל אם במקום קר או במקום חם היא בטלה ועושה מחמת כי היא באחדות ממש עם הראש וכל החיות שלה בטל לשם.

And wherever the head wishes to stretch out the foot, whether into a cold place or into a hot place, it is nullified and does [it], because it is in actual unity with the head, and all its life-force is nullified toward there, [to the head].

ככה ממש הנשמות חלק אלקים וכרעא דאבוה ויש בזה בכח כל נפש למס"נ [למסירות נפש] ממש רק המניעה הוא מחמת נפש השכלית של בהמיות.

Exactly so are the souls, a portion of G-d and "his father's leg"; and by this it is within the power of every soul [to come] to actual self-sacrifice. Only, the hindrance is because of the intellectual soul of animality.

אכן ע"י התבוננות בתפלה כנ"ל אז גם נפש השכלית תסכים ע"ז לאשתאבא בגופא דמלכא מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ

However, through contemplation in prayer, as mentioned above, then the intellectual soul too will consent to this, "to be absorbed into the body of the King": "Whom have I in heaven? And with You, I desire nothing on earth."

ואדרבה אז נתעלה יותר א"ח עטרת בעלה כמבואר במ"א והלימוד שבכל יום עולה בתפלה של אותו היום ותפלה של כל השבוע עולה בתפלה של שבת

On the contrary, it is then elevated even more: "a woman of valor is the crown of her husband," as is explained elsewhere. And the learning of each day ascends in the prayer of that day, and the prayer of the whole week ascends in the prayer of Shabbos.

לכן ע"י יונתי היינו בחי' הסתכלות ביקרא דמלכא נעשה תמתי תמימות ושלימות בכל הבחי' יחוד קוב"ה [קודשא בריך הוא] ושכינתי' וע"י מס"נ [מסירות נפש] כנ"ל נעשה ונתגלה יחוד סובב בממלא כנ"ל.

Therefore, through "my dove," that is, the level of gazing at the glory of the King, there comes about "my perfect one" (tamasi): wholeness (temimus) and completeness in all the levels, the unification of the Holy One, blessed be He, and His Shechinah. And through self-sacrifice, as mentioned above, the unification of sovev within memalei comes about and is revealed, as mentioned above.

11 וזהו אחת היא לאמה כשהיא בבחי' אחת הנכללת בחד כנ"ל אז היא עולה לבחי' אמה בינה אם הבנים כי הנה בדבר ה' שמים נעשו והנה ד"מ [דרך משל] באדם הדבור נמשך ממחשבה.

And this is [the meaning of] "One is she to her mother": when she is in the level of achas, which is included in the One (chad), as mentioned above, then she ascends to the level of "her mother," Binah (understanding), "the mother of the children." For behold, "By the word of Havayah the heavens were made"; and behold, by way of analogy, in a person speech is drawn from thought.

אכן הנשמות עלו במחשבה וכשנשמתו הגיע לבחי' אחת ושגם הגוף מסכים על מס"נ [מסירות נפש] יחדו קב"ה [קודשא בריך הוא] ושכינתי' שנכלל בבחי' אחד אז עולה כל השתלשלות ונתעלו למקורן ושרשן

However, the souls arose in thought. And when his soul has reached the level of achas, and the body too consents to self-sacrifice (mesirus nefesh), the Holy One, blessed be He, and His Shechinah (Divine Presence) are united, in that it is included in the level of echad; then the whole chain of descent (hishtalshelus) ascends, and they are elevated to their source and root.

וזהו ברה היא ליולדתה בינה אם הבנים וע"י תורה ותפלה נגמר כל הבירורין וברה היא ונכללים ועולים ליולדתה כנ"ל אשר נתבררו הבירורים מק"נ [מקליפת נוגה] ע"י שאכל המאכלים אשר שרשם מק"נ [מקליפת נוגה]

And this is "pure (barah) is she to the one who bore her": Binah, "the mother of the children." And through Torah and prayer all the refinements (birurim) are completed, and "pure is she," and they are included and ascend "to the one who bore her," as mentioned above; for the refinements have been refined from kelipas nogah through his having eaten the foods whose root is from kelipas nogah,

ובזה הכח התפלל אחד ואהבת וכו' וידוע כי שרשם הוא מעולם התהו

and with this strength he prayed "One" and "You shall love," etc. And it is known that their root is from the World of Tohu [Chaos].

כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי הוי' יחיה האדם שהמוצא פי הוי' שבמאכלים הם גבוהים יותר בשרשם

For "not by bread alone does man live, but by all that comes forth from the mouth of Havayah does man live": for what comes forth from the mouth of Havayah in the foods is higher in its root.

ולכן כשמתפלל במס"נ [במסירות נפש] בכח המאכלים כנ"ל אז נכלל הכל ונעשה מזה אח"ז [אחר זה] התגלות סובב בממלא העלאת מ"נ [מיין נוקבין] כנ"ל והמשכת מ"ד [מיין דוכרין] כנ"ל.

Therefore, when he prays with self-sacrifice by the strength of the foods, as mentioned above, then everything is included, and from this there afterwards comes about the revelation of sovev within memalei: the raising of mayin nukvin (feminine waters), as mentioned above, and the drawing down of mayin duchrin (masculine waters), as mentioned above.

ולכן ע"י תפלה שהיא העלאת מ"נ [מיין נוקבין] מקודם אז ע"י עסקו בתורה נמשך התגלות סובב בממלא קול דודי הנה זה בא וכו':

Therefore, through prayer, which is the raising of mayin nukvin beforehand, then through his occupation with Torah the revelation of sovev within memalei is drawn down: "The voice of my beloved! Behold, he comes," etc.

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/likkutei-torah/shir-hashirim/33/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok